Analiza&Komente

A na mbron nga konflikti të mësuarit e historisë prej shumë perspektivave?

Joanna Hanson

Sallonet e së martës janë një nismë javore e Institutit Demokraci për Zhvillim (D4D). Salloni ka format gjysmë-formal sipas rregullës Chatham House dhe pa prani të mediave. Diskutimi mbledh rreth vetes ekspertë e analistë, politikanë e publicistë për të reflektuar dhe kërkuar konsensus mbi temat e përzgjedhura. Fjala e hapjes postohet në kanalin e salloneve në YouTube. Secili Sallon përcjellet me editorial që publikohet në Zëri të martën e ardhshme dhe në faqen elektronike të D4D-së. Podcastet bazuar në editorial

Në Kosovë, një numër i madh i teksteve dhe materialeve mësimore që përdoren edhe në sistemin arsimor kosovar edhe atë serb ende përmbajnë elemente të nacionalizmit dhe paragjykimeve. Duhet të intensifikohen përpjekjet për të futur në përdorim metoda të reja mësimore që nxisin mirëkuptimin ndërkulturor, përfshirë këtu edhe historinë. Këto janë fjalët e Komisionerit të Këshillit të Evropës për të Drejtat e Njeriut, Nils Muižnieks, në raportin e tij për Kosovën pas vizitës së tij në vend në shkurt të këtij viti. Këshilli i Evropës, shtëpia e të drejtave të njeriut ku bën pjesë edhe arsimi, ka miratuar rezoluta specifike mbi mësimdhënien e historisë. Në Rekomandimet e vitit 1996 mbi Historinë dhe të Mësuarit e Historisë në Evropë përmendet specifikisht ky problem. Aty thuhet se historia ka një rol kyç në Evropë, ajo mund t'i kontribuojë rritjes së mirëkuptimit, tolerancës dhe mirëbesimit mes individëve dhe mes popujve të Evropës, ose mund të bëhet forcë për aty diku nga vitet "70 tekstet shkollore filluan të paraqisnin më shumë burime dhe më pak narrativa. Në vitet "80, koncepti i historisë së re filloi të zhvillohej në Evropën Perëndimore në një kohë kur pjesë të mëdha të Evropës, që ende po e mësonin historinë ashtu që të përshtatej me parimet Marksiste-Leniniste, ishin në prag të përmbysjes së atyre sistemeve. Nuk ishte e lehtë sepse historia ishte politizuar nga ato regjime autokratike, politizimi i historisë mbeti problem në disa prej këtyre demokracive të reja.

Janë dy çështje që janë të rëndësishme për t'u përmendur. E para është problemi i fëmijëve dhe të rinjve të komuniteteve të ndryshme që po rriten bashkë në shtetin e njëjtë, por në shkolla të ndryshme, duke ndjekur planprograme të ndryshme. E dyta është sa shumë të rinjve ju mësohet keq historia ajo u'a komplikon edhe më shumë të kuptuarit e njëri-tjetrit. Mësimdhënia e historisë duhet t'ua mundësojë fëmijëve ta kup-

UBT
LEADERSHIP and INNOVATION
Education | Research | Training | Consulting | Certification

PROGRAMET E AKREDITUARA

SHKENCA KOMPJUTERIKE DHE INXHINIERI
(Baçelor dhe Master)
- Inxhinieri e Sistemeve Softuerike
- Baza e të Dhënave dhe Sistemet e Informacionit
- Grafika Kompjuterike dhe Multimedia
- Web Programim
- Rrjeta dhe Telekomunikacion
- Robotikë dhe Sistemet Intelegjente
- Informatikë Biomjeksore
- Siguria dhe Sigurimi i Informacionit
- Multimedia dhe Vizualizim

MENAXHMENT, BIZNES DHE EKONOMI
(Baçelor dhe Master)
- Financa, Banka dhe Sigurime
- Kontabilitet, Auditim dhe Tatime
- Marketing dhe Shitje
- Menaxhment, Ndërmarrësi dhe Inovacion
- Biznes Ndërkombëtar
- Logjistikë dhe Prokurim

MEKATRONIKË DHE MENAXHMENT
(Baçelor dhe Master - **i vetmi i akredituar në vend**)
- Menaxhim i Mekatronikes
- Automatizimi Industrial dhe Kontrolli i Procesit
- Dizajn i Produkteve Industriale
- Robotikë dhe Sisteme Intelegjente
- Inxhinieri Biomjeksore
- Inxhinieri e Telekomunikimit
- Inxhinieri Mekanike
- Inxhinieria e Aeronautikes

SHKENCA POLITIKE (Baçelor)
- Marrëdhënie Ndërkombëtare dhe Diplomaci
- Integrime Evropiane
- Administratë Publike

SISTEMET E INFORMACIONIT DHE MENAXHMENT
(Baçelor dhe Master)
- Sistemet e Informacionit të Biznesit
- Sistemet e Informacionit - GIS (Geo Information Systems)
- Sistemet e Informacionit të Bibliotekave dhe të Arkivave
- Statistikat, Procesimi dhe Simulimi i të Dhënave
- Siguria e Informacionit dhe Privatësia
- Komerci Elektronik (E-Komerci)

ARKITEKTURË DHE PLANIFIKIM HAPËSINOR

ndarje, dhune dhe mostolerance.

Një tjetër rezolutë 14 vite më vonë në 2010, nga Asambleja Parlamentare e Këshillit të Evropës mbi Situatën në Kosovë dhe rolin e Këshillit të Evropës, ngjashëm e kishte përmendur veçanërisht historinë dhe kishte thënë se autoritetet e Kosovës duhet të vendosin një sistem unik të balancuar, të paanshëm dhe pluralist në mësimdhënien e histories. Parlamenti Evropian në prill të 2009, në një Rezolutë mbi konsolidimin e stabilitetit dhe prosperitetit në Ballkanin Perëndimor, kishte vënë në pah se mësimdhënia e historisë në shkolla dhe universitete e Ballkanit Perëndimor duhej të bazohej në hulumtim të dokumentuar dhe duhej të reflektonte perspektivat e ndryshme të grupeve të ndryshme nacionale dhe etnike në regjion në mënyrë që të arrihen rezultate të qëndrueshme në nxitjen e pajtimit dhe përmirësimin e marrëdhënieve ndëretnike.

Ky nuk është problem i ri. Shtetet e Evropës Perëndimore filluan t'i kushtonin rëndësi mësimdhënies së historisë pas Luftës së Dytë Botërore, kur po fillohej ngadalë të kuptohej se mësimdhënia e papërshtatshme e historisë nuk do ta mbështeste paqen, stabilitetin dhe demokracinë. Gjermanët dhe francezët, polakët dhe gjermanët u bashkuan për t'i rishikuar tekstet e tyre shkollore të historisë dhe gjeografisë. Mësimdhënia e historisë sot është shndërruar më shumë në të mësuarit e së kaluarës për ta kuptuar të ardhmen, të mësuarit për sjelljen njerëzore, për universalitetin dhe jo nacionalitetin e historisë. Ky problem po pranohej gjithnjë e më shume nga profesorët dhe akademikët tojnë sjelljen njerëzore dhe të kaluarën, t'ua hapin mendjen, t'ua zhvillojnë shkathtësitë e analizës kritike, e mos t'i ushqej me informacione të gatshme për t'i mësuar përmendësh dhe për t'i përsëritur. Po ashtu, kjo përbën fyerje ndaj nxënësve dhe studentëve sepse ekzistojnë shumë burime të tjera të informacionit që mund t'i gjejnë, për shembull rrjetet sociale, ku ata do të gjejnë perspektiva dhe të vërteta të tjera. Mësimdhënia e vetëm një perspektive i paaftëson fëmijët tanë, kjo është ajo që quhet histori karroce (wheelchair history). Studentët nuk po mësohen të jenë reflektivë, nuk po mësohen t'i vënë në dyshim ato gjëra që ua mësojnë dhe kjo i bën ata të mos jenë kritik.

Ndryshimet në mësimdhënien e historisë, metodologjia shumë-perspektivëshe, synojnë ta zhvillojnë edhe të menduarit kritik, kështu që nxënësit dhe studentët të mësohen t'i përpunojnë informatat, t'i vënë në dyshim ato në mënyrë që të gjykojnë arsyeshëm. Po ashtu, mësuesit dhe profesorët që e përdorin këtë çasje shumë-perspektivëshe, ose qasje kontraverse siç quhet ndonjëherë, puna e tyre duket shumë më interesante, konstruktive dhe e dobishme. Autoritetet e arsimit në Kosovë duhet t'i respektojnë dhe t'i aftësojnë të rinjtë që po rriten në Kosovë, t'u ofrojnë një sistem të mësimdhënies së historisë i cili i zhvillon ata si individë të informuar dhe kritikë, që i kuptojnë njerëzit dhe komunitetet e tjera. Kjo nuk është çështje vetëm për stabilitetin dhe mirëkuptimin, por për respektin për njëri-tjetrin. Fjalët e Evropës janë të urta, por kjo urtësi është logjike për të gjithë.

mund t'i gjeni në web faqen tonë. Salloni i rradhës do të mbahet sot më 18 Prill 2017 nga ora 16:45 në Dit' e Nat' me temën: "Kontratat afatshkurta: planprishëse për gratë në tregun e punës?"

(Baçelor dhe Master)
(I vetmi privat i akredituar në vend)
• Arkitekturë e Qendrueshme
• Menaxhim Urban
• Restaurim Arkitekturor
• Dizajn i Interierit

INXHINIERI NDËRTIMORE (NDËRTIMTARI) DHE INFRASTRUKTURE (Baçelor dhe Master)
(I vetmi privat i akredituar në vend)
• Inxhinieri Strukturore - Konstruktiv
• Menaxhimi i Ndërtimtarise dhe Teknologji
• Infrastrukturë Rrugore
• Inxhinieri e Ujerave - Hidro
• Inxhinieri e Gjeoteknikes
• Inxhinieri e Materialeve

JURIDIK (LLB - Baçelor)
• Civile
• Penale
• Ndërkombëtare

E DREJTA BIZNESORE NDËRKOMBËTARE DHE EVROPIANE (LLM - Master)

MEDIA DHE KOMUNIKIM (Baçelor dhe Master)
• Gazetari
• Komunikim
• Menaxhimi i Medias
• Marrëdhëniet me Publikun
• Regjia Televizive
• Gazetaria On-Line
• Kamera dhe Fotografia

POLITIKA PUBLIKE DHE MENAXHIM (Master)
• Politika Publike
• Menaxhimi Publik

INXHINIERI E ENERGJISË (Baçelor)
• Bazat e Burimeve të Energjisë
• Ruajtja e Energjisë
• Energjia Efiçiente
• Teknologjia e Informacionit
• Menaxhimi i Energjisë
• Eklektikë Elektronike
• Sistemet e Qëndrueshme
• Izolimi i Ndërtesave
• Sistemet e Ngrohjes dhe Ftohjes

INXHINIERI E ENERGJISË EFIÇIENTE
(Diplomë profesionale - I vetmi i akredituar në vend)

INFERMIERI (Baçelor)

DIZAJN I INTEGRUAR (Baçelor)
• Dizajn Grafik dhe i Komunikimit
• Dizajn Mode dhe Tekstilit
• Dizajn i Produkteve
• Dekorim i Ndërtesave dhe Mobilimi

SHKENCAT E USHQIMIT DHE BIOTEKNOLOGJI
(Baçelor)
• Teknologji e Ushqimit
• Nutricion (Të Ushqyerit)
• Menaxhimi me Cilësinë dhe Sigurinë e Ushqimit

Apliko online: www.ubt-uni.net/apliko
Lagjja Kalabria p.n., Prishtinë, Tel:038 541400 Mob:044 541400,
Email: info@ubt-uni.net